

FolkON

- DWA ŚWIATY, JEDEN RYTM

**KONSPEKTY TYGODNIA
FOLKOWEGO**

Anna Maśluch

Ministerstwo
Edukacji Narodowej

Minister
Edukacji

FUNDACJA
WSPIERANIA
NAUKI I ROZWOJU

Projekt dofinansowany ze środków
budżetu państwa, przyznanych przez
Ministra Edukacji w ramach programu
„Nasze tradycje”.

Scenariusz zajęć edukacyjnych dla dzieci w wieku przedszkolnym „Malina-skarb Lubelszczyzny”

Przygotowała: Anna Maśluch nauczyciel edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej

Cele ogólne:

- Zapoznanie z tradycjami uprawy malin na ziemi lubelskiej i na Mazowszu
- Kulturowanie zwyczajów, tradycji związanych z wsią lubelską
- Odkrywanie lokalnych tradycji Lubelszczyzny i Mazowsza
- Wzbogacanie wiedzy na temat środowiska przyrodniczego i społecznego regionu Lubelszczyzny
- Kształtowanie postawy prozdrowotnej
- Kształtowanie postawy badawcza, rozbudzanie ciekawości i zainteresowania otaczającym światem

Cele szczegółowe:

Dzieci:

- poznają budowę i wygląd maliny
- wiedzą, jak rośnie malina oraz gdzie można ją znaleźć
- poznają walory zdrowotne i smakowe malin
- biorą udział w prostych doświadczeniach związanych z maliną
- rozwijają umiejętności plastyczne oraz językowe.

Metody pracy:

- słowne
- praktycznego działania
- oglądowe
- aktywizujące

Formy pracy:

- indywidualna
- zespołowa
- grupowa

Środki dydaktyczne:

- Maliny – świeże owoce, opcjonalnie gałązki krzewu malinowego

- Gotowe produkty – dżem malinowy, sok malinowy, syrop malinowy, konfitura malinowa, jogurt malinowy, maliny suszone, herbata malinowa
- Książki tematyczne o owocach leśnych
- Lupy
- Obrazki przedstawiające różne rodzaje malin, krzewów i plantacji (załączniki)
- Chusteczki higieniczne i ręczniki papierowe, talerzyki papierowe
- Kartki papieru, farby plakatowe, pędzelki
- Mapa Polski

Wprowadzenie do tematu (wiedza dla nauczyciela)

Malina, często nazywana królową polskich owoców, to nie tylko letnia przekąska czy składnik domowych przetworów, ale także prawdziwy skarb Lubelszczyzny – regionu, który zyskał renomę dzięki uprawie tych niezwykłych owoców. Z uprawy malin słynie przede wszystkim gmina Urzędów. Wędrowka przez malinowe pola Lubelszczyzny to podróż przez tradycję, lokalną kulturę oraz niezwykłą przyrodę, która od pokoleń wzbogaca życie mieszkańców i kształtuje tożsamość regionu. Region ten jest często nazywany „zagłębem malinowym” Polski, a plantacje są tu znacznie większe niż na Mazowszu.

Historia uprawy maliny na Lubelszczyźnie sięga XIX wieku, kiedy to pierwsze krzewy pojawiły się w przydomowych ogródkach. Szybko jednak mieszkańcy regionu dostrzegli potencjał tego owocu i zaczęli rozwijać plantacje na większą skalę. Lubelszczyzna, dzięki specyficznemu mikroklimatowi, żyznym lessowym glebom oraz umiarkowanym opadom, stała się idealnym miejscem do uprawy odmian o wyjątkowym smaku, aromacie i soczystości.

Lubelskie plantacje słyną z różnorodności uprawianych odmian. Najpopularniejsze to malina letnia oraz jesienna, które różnią się nie tylko terminem owocowania, ale także smakiem i zastosowaniem. Spośród nich na szczególną uwagę zasługują odmiany takie jak 'Polka', 'Polana', 'Laszka' czy 'Glen Ample'. Każda z nich ma swoich wiernych zwolenników – jedni cenią intensywny aromat, inni słodycz czy wyjątkową trwałość owoców.

Różnorodność odmian umożliwia zbieranie malin praktycznie przez całe lato i jesień, co wzbogaca rynek lokalny oraz pozwala na eksport owoców do różnych zakątków Europy i świata. Lubelskie maliny trafiają do wielu krajów, gdzie cenione są za wyjątkową jakość i naturalny smak.

Z biegiem lat malina stała się rozpoznawalnym symbolem Lubelszczyzny. Jej obecność w herbach, na festiwalach oraz w lokalnych pamiątkach przypomina o bogactwie tradycji i wyjątkowym charakterze regionu. Co roku w różnych miejscowościach odbywają się Święta Maliny, podczas których można degustować różnorodne produkty, uczestniczyć w warsztatach

kulinarnych i poznawać sekrety uprawy oraz przetwórstwa. Mieszkańcy Urzędowa i okolic co roku świętują zbiory malin organizując festiwal – MALINIAKI.

Na Mazowszu maliny uprawia się głównie w woj. łódzkim, dominują średnie i małe gospodarstwa rodzinne. Ze względu na różnorodność gleb (głównie gliniastych i piaszczystych) oraz duże ryzyko suszy, konieczna jest indywidualna adaptacja technologii uprawy.

Lubelszczyzna jest niekwestionowanym liderem pod względem produkcji i jakości, jednak Mazowsze zyskuje na znaczeniu dzięki innowacjom i bliskości dużych ośrodków miejskich.

Malina inspiruje także artystów i twórców ludowych – pojawia się w poezji, malarstwie, a nawet w rękodziele. To motyw, który łączy mieszkańców, buduje poczucie wspólnoty i dumę z lokalnych korzeni.

Źródło:

https://smakilubelszczyzny.pl/blog/17_maliny-z-lubelszczyzny-czyli-jak-zamknac-w-sl?srsltid=AfmBOorNLm8uaOcmpLUofkH4AHZAsMfLQQA_LGnj6aB6lCKug69NOH2Z

Przebieg zajęć

Nauczyciel wskazuje na mapie teren Lubelszczyzny, pyta dzieci czy widziały jak rosną maliny, gdzie można je spotkać (w lesie, na działce, w ogrodzie, na plantacji, na straganie, w sklepie). Nauczyciel odwołuje się do wiedzy dzieci – co można zrobić z malin?. Dzieci udzielają odpowiedzi – wskazują konkretne produkty – sok malinowy, syrop z malin, dżem, konfitury, maliny suszone, jogurt malinowy, herbata malinowa.

Jak myślicie? Czy maliny są zdrowe?

Są skarbnicą witamin (C, E, wit. z grupy B), wspierają walkę z katarem (napar z malin, herbata malinowa, gorąca woda z sokiem malinowym – rozgrzewa i wzmacnia organizm).

Działanie praktyczne:

- ✓ Przed zajęciami należy zapewnić bezpieczeństwo dzieci podczas kontaktu z owocami (mycie rąk, sprawdzenie, czy żadne dziecko nie ma alergii).

Dzieci siedzą przy złączonych stołach, na talerzykach są wyłożone owoce malin. Potrzebne będą również ręczniki papierowe lub serwetki/chusteczki. Dzieci pracują w zespołach 3-4 osobowych. Nauczyciel przedstawia gałązkę krzewu malinowego. Dzieci oglądają maliny z bliska, posługują się lupami, mogą delikatnie dotknąć owoców i powąchać. Dzieli się swymi spostrzeżeniami – po oderwaniu szypułki owoc jest w środku pusty, owoc składa się z niewielkich, soczystych kuleczek, pokrytych drobnymi włoskami. W miarę możliwości

oglądają liście malin, opisują wygląd. Dzieci próbują podzielić owoc maliny na pojedyncze owoce, sprawdzają czy po ściśnięciu wypływa sok. Degustują owoce, określają smak.

Praca plastyczna „Maliny”

Umaczany w farbie palec wskazujący odbijamy na kartce papieru układając wzór malin.

Liście malin malujemy zieloną farbą.

Pomalowane liście malin odbijamy na kartce. Oto gotowy obrazek:

Ministerstwo
Edukacji Narodowej

Minister
Edukacji

FUNDACJA
WSPIERANIA
NAUKI I ROZWOJU

Projekt finansowany ze środków budżetu państwa,
przyznanych przez Ministra Edukacji w ramach
programu „Nasze tradycje”

Prace po wyschnięciu są eksponowane w Sali, bądź tworzymy „Malinowy album” z wszystkich prac.

Źródło:

<https://crayonka.blogspot.com/2017/06/owoce-malowane-palcami.html>

Propozycja dodatkowych aktywności:

We współpracy z kuchnią przedszkolną można przygotować deser z malinami np. jogurt ze świeżymi owocami lub sokiem/syropem malinowym.

Podsumowanie zajęć - co się najbardziej podobało?

Dzieci dzielą się spostrzeżeniami dotyczącymi przebiegu zajęć. Nauczyciel dziękuje dzieciom za aktywność i pracę podczas realizacji zadań. Podkreśla znaczenie zaangażowania każdego dziecka i docenia dobrą pracę całej grupy.

Załączniki:

Maliny

Źródło:

<https://www.plantazon.pl/malina-glen-ample-a10975.html>

Krzew malin

Źródło:

<https://deccoria.pl/artykuly/porady-ogrodnicze/krzewy-owocowe-zurawina-jezyny-maliny-i-malinojezyny-sadzenie-krzewow-owocowych-34-8675>

Plantacja malin

Źródło:

<https://www.sad24.pl/jagodniki/nalezy-zlikwidowac-nielegalny-handel-sadzonkami-malin-i-innych-gatunkow/>

Zbiór malin

Źródło:

<https://wiadomosci.onet.pl/swiat/msz-polski-dofinansuje-projekt-zakladania-plantacji-maliny-na-ukrainie/bh1k6n3>

<https://kobieta.onet.pl/dom/porady/jak-przycinac-maliny-by-cieszyc-sie-obfitym-plonem-beda-uginac-sie-od-owocow/45w61te>

Krzew maliny

Źródło:

<https://beorganic.pl/ziola/lisc-maliny/>

Bibliografia:

Kramer M. „Krzewy leśne – Młody obserwator przyrody”; Multico Oficyna Wydawnicza 2010.

